

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem poslopju. — Stajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Stev. 20.

V Ptuj v nedeljo dne 2. oktobra 1904.

V. letnik.

Oklic!

Vsi tisti volilci, katerim se je pri zadnjih deželnozborskih volitvah kaka krivica zgodila, ali pa ki so videli, da se je drugim krivica storila, naj to ustmeno ali pisмено, s podpisi prizadetih potrjeno, **nemudoma** naznanijo uredništvo „Stajerca“, ki bode protipostavna volilna dejanja merodajni oblasti izročilo.

Črna garda.

Zadnje deželnozborske volitve iz četrte občine so spet javno pokazale, kaj in kakšni da so takozvani pervaki slovenskega ljudstva. Kaj pa vendar pomeni beseda pervak in koga znači ta izraz? Četini naših cenjenih čitateljev tega gotovo ni treba razjasnjevati, ker so jim pervaki itak že dobro znani po kosti. Nekaj ljudi je pa še vendar tudi med naprednjaki, ki tega pojma ne umejo dovolj in tudi pervakov še niso do dobrega spoznali, akoravno se je v zadnjih letih tolikanj namnožilo, kakor jeseni v zelenih gob po toplem dežu. Pa kakor strupene gobe niso vse enako dobro vidljive, — ene rasejo na planem, neskritem kraju, druge pa spet skrite pod grmovjem, mahom, listjem ali vsakoterem drobnjem, — ravno tako se kažejo tudi nekateri pervaki očitno in javno, medtem ko so drugi skriti pred priprostem ljudstvom.

Najbolje je pervak podoben kostrunu — vodilni, kateremu na slepo sledi ovčja čreda; skoči v

vodo ali prepad t a, poskačejo tudi ovce za njim v skupno pogubo, v skupni pogin, katerega jih noben še tako previdni in skrbni pastir ne more obraniti. Ako se v posameznem slučaju posreči rešitev, tedaj seveda tak kostrun — voditelj navadno izgubi svojo veljavo in njegovemu vodstvu je za vedno odklenkalo. Celo od osla se pravi, da se da le enkrat na led speljati. —

Da je med našim priprostim ljudstvom mnogo takih zasleplencev, — v mislih imamo tukaj tiste duševne reve, ki so se dale pri zadnjih deželnozborskih volitvah od klerikalnih kostrunov zapeljati, da so proti svojemu prepričanju in proti svoji volji z njimi glasovali, — to je vsakomur znano, ki je opazoval volilno gibanje pred in med volitvijo. Pervaki in njihovi podrepniki so letali kakor lovski psi z enega kraja v drugega, da naženejo temveč zbegane divjačine, to se pravi: nezavednih in omahljivih volilcev, pred puško svojega višjega lovonajemnika, od katerega pa posestniki nimajo nobenega dobička, pač pa se živi on od svojega lovišča ali revirja.

Vso naporno delovanje prvaško-klerikalne stranke ob priliki zadnjih volitev popisati je nemogoče, ker bi že samo to napolnilo debelo knjigo, kar se je v tej zadevi storilo očitno, neprikrito. Kar se je godilo v spovednicah, v farovžih in naprednjakom nepristopnih zasebnih hišah, o tem pa ne moremo gotovo reči, temuč zamoremo le sklepati po tem, da se je na primer pred volitvijo na posameznih prižnicah vernikom več kaj oznanjevalo in zabičevalo o bodoči volitvi, kakor pa o naukih Kristusovih!

Iz katerih stanov pa se rekrutirajo takozvani pervaki? Večinoma so farji (ne mašniki, ker ti besedi pomenjate čisto kaj različnega — janasprotnega) in doh-

tarji, nekaj pa je zraven tudi pod farško komando stoječih učiteljev. Klerikalni generalštab ima pa tudi svoje adjutante, ki tičijo v šribarskih in študentovskih suknjah, katere se pa od njihovih lastnikov tudi po večkrat obrniti dajo. Skoraj neverjetno, ali bolje: nemogoče se nam zdi, da se zamore učitelj tako ponižati in zaslepiti dati, da se klanja farovžu ter prostovoljno trpi tisto sužnost, katere so se njegovi tovariši, oziroma predniki leta 1869. komaj in komaj iznebili ter dotično osvoboditev z velikim veseljem in nepopisno radostjo praznovali. Njihovo ravnanje je ravno tako, kakor če bi si današnji svobodni kmetje prizadevali priti nazaj pod bič grajščakov in pod palico grajskih biričev! Toda, komur se ne da svetovati, temu se tudi ne zamoje pomagati. — Koštrun ostane koštrun, in če ga tud desetkrat zaporedoma ostrižeš, ali magari — celó obriješ. — Ni še preteklo pol stoletja, ko so bili učitelji takorekoč farški hlapci, v vsakem oziru odvisni od svojih tedanjih predpostavljenih — dekanov in fajmoštrov. In to sramotno, njihov stan poniževalno razmerje odvisnosti od sebičnih ljudi, ki niso njihovega stanu, to si žele ti kratkovidneži ali slepci zopet nazaj! Vsaj tako kaže njihovo ravnanje in le edino na ta način se da tolmačiti njihova robska udanost nasproti farškim suknjam! Mi čislamo in spoštujemo učiteljski stan, upamo pa tudi, da bode večina učiteljev, ki še dokaj drži na svoj ugled, strogo obsojala postopanje zgoraj označenih brezvestnikov ter obžalovala, da se taki elementi nazivljejo za njihove tovariše.

Pervaške sleparije

z ozirom na zadnje deželnozborske volitve.

Pri zadnjih deželnozborskih volitvah so se pervaki klerikalne stranke in njih podrepaniki zopet v pravi luči pokazali. Ker jim je dovolj dobro znano, da poštenim potom ničesar ne dosežejo, kar bi ustrezalo njihovim željam in namenom, posluževali so se zopet sleparij in zvijač, kakoršnih so zmožni le ljudje brez vsega spoštovanja do samega sebe, ljudje brez vesti in brez značaja.

Kdo da so pervaki, oziroma njih vrstniki in pokorne sluge, povedano je v uvodnem članku današnje številke „Štajerca“. Omeniti moramo tukaj le še, da je med klerikalnimi hlapci bilo ob času volitve tudi mnogo občinskih predstojnikov, ki so po piščalki pervakov plesali in nekateri so uklanjajoč se farški komandi dali zapeljati celo k protipostavnim uradnim dejanjem. Kakor znano, bili so občinski predstojniki od politične oblasti večinoma nastavljeni kot volilni komisarji. Kot taki bi se imeli zdržati vsakoršne agitacije in sicer ne samo med volitvijo, temuč tudi pred volitvijo. Pa kogar hudič enkrat že za peto drži, tega zgrabi takoj tudi za koleno. In taka je bila tukaj. Občinski predstojniki farovške garde se svojim komandantom niso dovolj uslužili z agitiranjem

pred volitvijo, temuč slepariti so še morali celo kot volilni komisarji med volitvijo.

Prilizovanja, obljube, grožnje, pretitvije itd. generalnemu štabu klerikalcev pripomogle si služiti narediti tolikanj različnih elementov, ki so preplaval vso deželo, da bi ulovili v svoje zanjke vse volilce, bodisi slovenskega ali nemškega jezika.

Oglejmo si danes nekoliko natančneje le to, kar so počenjali prvaki in njih podrepaniki po slovenskem Štajerju. Ne dolgo potem, ko se je dovolila četrta volilna kurija, začeli so sklicevati volilne shode, na katerih so volilce vabili na svojo stran s sladkimi, tolažilnimi obljubami, kakoršnim zamore verjeti človek, ki sploh vse nemogoče verjame. Strd in mlek se je po slovenskih pokrajinah cedilo v podobi laž iz ust teh hinavskih zapeljivcev. Kmetom in delavcem se je na primer obljubilo znižanje davkov, različne podpore, olajšava pri vojaščini itd., ako volijo prihodnji deželnozborski volitvi dr. Ploja. Pravilo se jim je, da je dr. Ploj na cesarskem gradu kakor doma človek; da govori vsak dan s cesarjem in še več takih bedarij! Seveda je to ljudem močno imponiralo in predstavljali so si dr. Ploja kot kakega Martina Krpana, ki bode vsa trudapolna prizadevanja vseh poslancev in državnikov kar v eni sapi rešil, kakor je na primer imenovani basniški Krpan na eden mal podrl orjaka Brdavsca, ki je svojedobnemu cesarju mestu Dunaju in vsej državi delal tolikanj pregla in skrbij. Pa kakor je ta dogodek le izmišljena basen, tako je tudi omenjeno vsakdanjo občevanje Ploje s cesarjem le laž, kakoršna se zamore praviti le na vednemu ljudstvu.

Kar so pa klerikalni koštruni počenjali kratko pred in na dan volitve, to pa je itak vrhunec nesramnosti in predrznosti. Letali so za volilci, da naj pridejo volit dr. Ploja, češ, ta je edini kandidat, ki je vseveden, vseviden in vsemogočen! Plojev zvesti adjutant, dr. Omulec v Ormožu je „dičnega hofrata“ tako povelečeval, da bi, ako bi šlo po njegovi misli, Ploj gotovo bil v pratiki za prihodnje leto že kot svetnik namalan, akoravno je živo pozemsko bitje, mnogostranski odvisno in navzano na milost mogotcev, delavnost svojih volilnih agentov in na — milijone svoje žene. —

Plojeva avantgarda je s svojimi špijoni si tokrat stekla za svojega pašo zares „velikanskih zaslug“ na katere zamore ž njim vred „ponosna“ biti, kar zadobila si jih je le s pomočjo zvijače, goljufij in sleparij in g. dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj si z more s „ponosom“ reči, da je le s pomočje goljufov in sleparjev dosegel večino glasov.

Naštevati tukaj ne bomo vseh posebnih sleparij in tudi ne imenovali krajev, kjer se je pri volitvi protipostavno postopalo, ampak pokazali bomo našim čitateljem v obče, kar naši pervaki in njihovi hlapci vse znajo, kadar se jim gre za ljudsko potončevanje in zapeljevanje.

Neki fajmošter je v nedeljo pred volitvijo pri cerkvi stoječim možkim rekel, da mora še pred

litvijo k njemu priti k spovedi vsakteri, ki namerava Vračkota voliti. Seveda, v spovednici se da tak grešnik pač lažje spreobrniti!

Nekje na dravskem polju je nek jezičen dohtar zbranim volilcem „prerokoval“, da se bode vsakteri izmed njih, ki ne bode volil dr. Ploja, moral pri sodnji zagovarjati in naposled še po ječah vlačiti.

Vračkovo ime so brez premisleka s glasovnic zbrisovali ali pa prečrtavali in namesto istega Plojevo zapisovali. Posebno „postrežljivi“ so se kazali klerikalni agentje tistim volilcem, ki svojih glasovnic še niso imeli izpolnjenih. Tako se je na primer nek zviti ob enem pa tudi blebetavi ptiček sam hvalil, da je na šesdeset volilnih listekov Plojevo ime zapisal!

Volilni komisarji so tu in tam sami popravljali glasovnice, ako niso našli na njih zveličavnega imena Ploj. Nekje je občinski predstojnik (znan oberšnop-sar), ki je bil ob enem volilni komisar, volilcem obljubil žganja, ako bodejo enoglasno dr. Ploja volili. In res, vsi so dobili po volitvi šnopsa, razun enega volilca, ki ni maral za Ploja pa tudi ne za — obljubljeni šnops. Tako so si ti eden drugega vredni tovariši obljubo, oziroma delitev darov med seboj delili; agentje v črnih suknjah barantarili so z večnim izveličanjem, posvetni agitatorji pa so imeli na razpolago — šnops ali kaj drugega!

Mnogo česar bi se še dalo navesti, toda primanjkuje nam prostora za obširnejše naštevanje prvaških nesramnostij prilično zadnjih volitev. Kdor temu ne verjame, obrne naj se pismeno ali ustmeno do nas, in našteji mu bomo imena krajev in oseb, na katerega se navedeni dogodki nanašajo! Kdor ve pa še za druge enake sleparije, naj jih nam nemudoma naznani, da bode naša zbirka še večja in — izdatnejša.

Smradljiva klerikalna zmaga.

Velik je trušč, kojega delajo vsled zmage svojega kandidata klerikalni matadorje po svojih časnikih. Nepopisljivo je njihovo veselje, da naš kandidat g. Franc Vračko ni dobil večino glasov.

Mi pa s vso resnobo in opravičeno trdimo, da bi v ptujskem volilnem okraju bil gotovo g. Vračko izvoljen, ako bi se volitve vršile pošteno, tako, kakor postava določuje in terja. Reči se sme, da je dr. Ploj izvoljen le od volilnih listekov, ne pa od volilcev, saj je bilo gotovo na volilnih listekih več kakor polovica mu oddanih glasov vkradena, prigoljufana, Vračko-tu poneverjena. V moraličnem oziru je Plojeva zmaga tolikor vredna kot piškavi oreh.

Kakor deseti brat je potoval dr. Ploj od kraja do kraja, da bi si pridobil volilcev in agentov; v cerkvah, v šolah, v farovžih so bila shajališča, kjer se je zanj agitiralo; po krčmah in privatnih hišah so Plojevi agenti letali, da bi naložili temveč glasov.

Sleparilo, goljufovalo, falzificiralo se je na debelo, obljubljalo in grozilo, kar se je dalo — in glejte, vse te spletkarije niso zamogle zabraniti, da bi g. Vračko ne dobil takšno število glasov, kakoršnega se še on sam ni nadejal, ko je izvedel o sleparski agitaciji nasprotne stranke.

Gospod Vračko se ni ponujal za poslanca, on se nikomur ni vsiljeval; Vračko nobenega volilnega shoda ni sklical in se nikomur ni kot kandidat predstavil! Za kandidata so ga postavili zaupni možje iz mest, trgov in kmečkih občin ptujskega volilnega okraja. Šele na sklep in prošnjo teh zaupnih mož je Vračko prevzel kandidaturo. G. Vračko je preskromen in prepohleven mož, da bi se osebno potegoval za častna mesta ali odlikovanja. Ponosen zamore toraj biti na lepo število glasov, ki so se mu v dokaz zupanja in pripoznanja njegove veljave oddali. Ti glasi niso bili samo mrtve črke na papirju, koje bi zapisala goljufna roka, temuč bili so izrazi prepričanja in zavednosti; izvirali so iz srca dobro želečih, napredno čutečih mož.

Slava in hvala naj bode na tem mestu vsem onim značajnim in poštenim volilcem, ki niso prodali svojega prepričanja za požirek žganja ali druge pijače; vsem onim, ki se niso uklonili klerikalnemu nasilstvu ali se dali zapeljati njihovim zvijačam in obljubam! Objavili bomo prihodnjič imenoma vse tiste kraje, ki so se v tem oziru posebno odlikovali, da si je bode ljudstvo vzelo v izgled ter jih pri poznejših volitvah posnemalo, sebi v čast in svojim sorojakom v korist.

Gospod Vračko pa si naj nesramna obrekovanja in zbadanja črne sodrge ne jemlje k srcu, temuč si naj bo svest, da ga vsi naprednjaško misleči volilci ptujskega volilnega okraja enako spoštujejo in čislajo, na tisoče tudi takih, ki so bili pri zadnji volitvi preslepljeni, zapeljani in na mnogovrstne načine pri gla-sovanju ogoljufani. —

Vojska med Rusi in Japonci.

Od zadnje strašne, desetdnevne bitke pri Liaojangu se na bojišču ni dogodilo kaj posebno znamenitega, oziroma se ničesar izvanrednega ni poročalo. Po omenjeni bitki so se Rusi umaknili na sever do Mukdena, kjer baje imajo velikanske shrambe živil, krmil in streljiva. Mukden je veliko mesto (glavno mesto Mandžurije) ter močno utrjeno. Ondi mislijo Rusi prezimovati, ako bode volja božja in — japonska armada to pripustila. Kakor pa gre pričakovati, bodejo jih tudi tukaj Japonci v kratkem zgrabili in morebiti ž njimi tako naredili kakor pri Liaojangu. Že marširajo Japonci v treh armadah proti Mukdenu pod poveljstvom hrabrih in izkušenih generalov Kuroki, Oku in Nodzu. Kakor se pravi, so Rusi pri Mukdenu slabeje utrjeni, kakor so bili pri Liaojangu, toraj pa tudi ni veliko upanja, da bi se zamogli Japoncem vspešno v bran postaviti. Reklo se bode najbrž pasti ali pa spet po pasje bežati.

Ruske izgube pri Liaojangju bile so velikanske. Padla sta dva poveljnika, generala Ojmin in Rudkovski; 250 častnikov in 21.552 mož je mrtvih in ranjenih. Zgubili so nadalje 233 topov (kanonov), ki so prišli Japoncem v roke. Škoda znaša okroglih 57 milijonov rubljev ali po našem 175 milijonov kron. Koliko mora revni ruski „mužik“ (kmet) trpeti, predno se spravi taka vsota v vojno blagajnico!

Izpred Port Arturja se vedno eno in isto poroča. Japonci baje trdnjavo neprenehoma naskokujejo (šturmajo), toda dosedaj se je še niso zamogli polastiti, akoravno so zunanji fori (Forts) skoraj že vsi v njihovi oblasti. Japoncev je pred Port Arturjem že strašansko veliko padlo — za natančno število se ne ve, — kljub tega ne izgubijo korajže in upanja, da pride slednjič trdnjava vendarle v njihove roke. Zanašajo se pri tem zaveznika, kateremu se pravi l a k o t a, in ta bode posadko tudi najbrž priporala, se oblegalcem na milost ali nemilost udati.

Spodnještajerske novice.

V mariborskem volilnem okraju so prvotno bili nastavljeni tri kandidati, in sicer kandidat naprednjaške stranke g. Albert Stiger, kandidat slovensko-klerikalne stranke g. Franc Thaler in socijaldemokratov, Hilari. Zmaga je bila Stigerju tolikor kakor gotova. Toda natihoma in zahrbtno nastopil je na dan volitve še en klerikalni kandidat, g. Lopič, župnik v Cmureku. Največ glasov sta dobila g. Stiger (6275) in g. Lopič (4792) in ker nobeden ni dosegel absolutne večine, odredila se je za dan 23. septb. ožja volitev, pri kateri pa je g. Stiger sijajno zmagal, kajti dobil je **11.106 glasov** (proti 6275 pri glavni volitvi). Iz tega se vidi, kakšnega zaupanja se veseli ta vrli mož, kateremu vse prvaške sleparije in spletkarije, ves njihov trud in napor niso zamogli zmage odvižati. Hvalevredno je bilo zadržanje socijaldemokratov pri ožji volitvi; spoznali so namreč, da je na vsak način bolje dati zaupanje naprednjaškemu kandidatu, kakor pa nazadnjaškemu — klerikalnemu. Ako se bojo vedno držali tega načela, jih nikoli ne bode grevalo, saj imajo tudi oni v svojem političnem programu: n a p r e d e k in prosveto, ne pa klerikalni cilj: k o n s e r v a t i z e m in reakcijo.

„**Leskovški konzum**“! Kdor ima pri leskovškem konzumu še kaj terjati, naj se zglesi pri „Štajercu“, ki mu bode pokazal pot, po kateri zamore do svojega denarja priti. Odlaganje bilo bi nevarno.

Smrtonosen padec. Dne 12. septembra sta peljala kmečki sin Franc Krošl in njegov сосед Janez Blažević, oba iz Globokega v Brežiškem okraju, iz hoste drva domu. Med vožnjo pa sta se tako upijanila, da je potem Blažević z voza padel ter se tako hudo poškodoval, da je tretjega dne po tej samozakriviljeni nesreči umrl. Ponesrečenec zapusti bolešno vdovo s tremi nedoraslimi otroci.

Samomor. Jožef Medved, rudokop v Trbovljah, je dne 5. septembra v večih gostilnah pridno popival, ter se naslednje podal čez Ojstro proti domu v Loke, kamor pa ni prišel, ker je med potjo najbrž vsled razburjenosti in pijanosti v Savo skočil, iz katere so ga 10. septembra pri Savskem kamnu mrtvega izvlekli. Mož je preje različnim osebam že večkrat rekel, da si namerava sam življenje vzeti.

Pretep in uboj. Nedavno so se fantje v Škofjivasi do krvavega stopli. Pri tem tepežu je bil kmečki sin Franc Kožuh od kmečkega sina Miheta Bincl z nožem večkrat tako močno ranjen, da so ga morali domači takoj v bolnišnico v Celje prepe-ljati, kjer je dne 21. septembra umrl, star komaj 24 let. Kožuhov brat je bil kot eden najhujših pretepačev znan in je svoječasno tudi pri nekem tepežu smrt našel. Miha Bincl baje ni bil kak razgrajalec, temuč miren in pošten fant.

V jezi svojo taščo (Schwiegermutter) ubil je v letošnjem poletju posestnik Anton Požun v Ravneh, okraj Brežice. Imenovani je bil preje žandarmijski postajevođa ter se je v Ravne priženil. V kratkem po gostiji pa ga je začela tašča Ana Kink tako sovražiti, pikati in na vse mogoče načine jeziti, da je bil Požun že ves zacvibljan in pobit. Dne 6. junija t. l. ga je tašča zopet tako razjezila, da je, ko je v drvarnici drva cepil, dvekrat s sekiro po njej zamahnil in jo pri priči ubil. — Dne 16. septembra se je zoper Antona Požuna pri porotnem sodišču v Celju vršila obravnava, pri kateri pa je bil obtoženec nekrivim spoznan ter kazni oproščen. Anton Požun je baje miroljuben in dobrodušen človek, ki še nikdar ni bil trohice kaznovan, ne kot vojak, ne kot žandar in tudi ne kot civilist; od Ane Kink pa sploh govorijo vsi ljudje, ki si jo poznali, da je bila zlobna in hudobna ženska, s katero se ni dalo v miru živeti.

Pervaška nesramnost. Prejšno nedeljo so imeli pervaki v Šoštanju neko veselico, s katere so se precej vinjeni vračali proti domu. Tolpa teh burkežev je prišla na kolodvor, ter se ondi hotela zgnetiti na vlaku v kupej, ki je že itak bil zaseden. Posebno oblastno se je ondi šopiril nek učitelj iz Šoštanja. Sprevodnik (konduktor) je „fine gospode“ uljudno povabil v drugi voz, kjer je bilo prostora dovolj. Ker pa je storil to v nemškem jeziku, začela ga je družba psovati in neki mlečnozobni dijaček je baje celo nasvetoval, naj kondukterja z voza vržejo. Posebno sta se pri tem kravalo odlikovala nadučitelj Fačnik iz Polzele in nek Brižnik, „Ökonomiebesitzerssohn“, za kakoršnega se je sam imenoval. Na tak način kaže takozvana slovenska inteligenca svojo oliko in potem seveda ni čuda, ako se med priprostim ljudstvom širi surovost in zdivjanost namesto omike in spodobnosti. Priprost kmet ali delavec si pač lahko misli: „Ako za te „fajn“ gospode tako velja, potem je še za nas prav!“ Posledica takim vzgledom pa so prepiri, tepeži in uboji, ki se v zadnjem času pri nas tako grozno množe.

Vlak iz tira skočil je dne 17. septembra na postaji Poljčane. Bil je to tovorni vlak, ki je vozil iz Trsta. Na imenovani postaji se bi imel izogniti brzovlaku, ki dohaja iz Trsta v Poljčane ob 2. uri 5 minut popoldne. Dva vozova bila sta pri tej priliki čisto razdjana in tudi tir poškodovan, k sreči pa nobeden človek ranjen.

Pel si je v svoji smrtni uri dninar Jožef Dolar, ko je dne 10. septembra bil še z dvema drugima koscema na travniku svojega gospodarja v Gorjanah v brežiškem okraju na delu. Med petjem zadela ga je kap in 63 letni mož je bil v par sekundah mrlič.

Trojna gostija, Dne 12. septembra t. l. poročil se je v farni cerkvi v Lipnici ondotni trgovec g. Anton Stollitz s gospodično Marijo Zeissl. Za tem parom sta stopila pred oltar ženina stariša, da obhajata svojo srebrno poroko, in naslednje še nevestina dedec in stara mati (babica), da obnovita svojo pred 50 leti storjeno zakonsko zvezo (zlatoporočo). — Redek slučaj!

Visoka starost. Dne 15. septembra umrl je v Konjicah najstarejši ondotni meščan, gospod Franc Birgmayer v starosti 90 iet. Rajniki je bil zaradi svoje uljudnosti in poštenosti jako priljubljena in spoštovana oseba. Bodi mu zemljica lahka!

Od porotnega sodišča v Mariboru. Dne 12. septembra so se začele obravnave pred porotnim sodiščem v Mariboru (III. doba). Kot prvi obtoženec je stal pred porotniki 58 letni posestnik Anton Kozar iz Spodnjega Pavinskega, okraj Ptuj. Obtožen je bil zaradi požiga svojih poslopij. Škoda se je po požaru cenila na 1026 K 75 v, katere je mislil obtoženec od zavarovalnice dobiti. Zaradi hudodelstva goljufije je bil od porotnikov krivim spoznan ter od sodnega dvora na dve leti težke ječe obsojen. — Dne 13. septembra je sedel na zatožni klopi 20 letni Vinko Gregorič, kmečki sin iz Devine, zaradi uboja. Ker se mu omenjeno hudodelstvo ni zagnoglo postavno dokazati, bil je nekrivim spoznan ter kazni oproščen. — Dne 14. septembra vršila se je obravna zoper zakonska Franc in Ana Harz, hčičarja od sv. Kunigunde, okraj Maribor, ter njuno sestro Ludmilo Dietrich, ki so se imeli zagovarjati zaradi hudodelstva posilstva, spolavila telesnega sadu, umora in goljufije. Porotniki so skoro vsa njim stavljenega vprašanja potrdili in je vsled tega sodni dvor Franc Harza obsodil na vislice, Ano Harz in Ludmilo Dietrich pa kot sokrivčnici na 2 meseca, oziroma 4 mesece težke ječe. — Dne 15. septembra se je vršila obravna zoper 34 letnega pismonošo Jožefa Lierhaft iz Maribora. Obtožen je bil zaradi hudodelstva poneverjanja in goljufije, pri čemer je bil tudi krivim spoznan ter na eno leto težke ječe obsojen. —

Javno vprašanje. V Cirkovcah so začeli prihodnje v spomladi staviti novo cerkev, ki bode stala na nekdanjem starem pokopališču. Ko so kopali temeljišče (grund), spravili so na dan mnogo še ne-

strohnelih človeških kostij, katere bi moralo cerkveno predstojništvo takoj na primernem prostoru spet pokopati. Neki očividec (Augenzeuge) pa nam poroča, da dotične kosti še sedaj ležijo na stavbišču naokoli razmetane, kjer hodijo po njih ljudje in živina in jih težki tovorni vozovi pod svojimi kolesi drobijo! Vprašamo Vas farane ali bode še nadalje mirno gledali takšno oskranjevanje ostankov Vaših prednikov? Vprašamo pa tudi merodajne oblasti, ali se tako ravnanje strinja s tozadevnimi zdravstveno — policijskimi predpisi? —

F. P.

Imeniten zastopnik in zagovornik je učitelj in zakotni pisatelj Franc Kocmut pri Sv. Jurju na Ščavnici. Dne 6. septembra t. l. nastopil je v nekem kobljem prepiru pri obravnavi na uradnem dnevu v št. Jurju tako samozavestno, da ga je moral gospod ces. kr. sodnik iz uradne sobe iztirati. — Škoda, da Rusi ne vejo za ta ženi (bistro glavico), gotovo bi ga že bili v Mandžurijo poklicali, da bi je bil z Japonci pomiril ali slednje morebiti vsaj nekoliko v njihovi korajži mere učil. Čevljar ostani pri svojem kopitu!

Od ptujskih sejmov. Na sejmu dne 21. septembra prignalo se je 52 konj, 456 goved, in 459 svinj. Cene so nekoliko poskočile, promet je bil precej živahen. Prihodnji živinjski in svinjski sejem vršil se bode dne 5. oktobra t. l., samo svinjski sejem pa dne 28. septembra t. l.

Dopisi.

Od sv. Martina pri Vurbergu se nam poroča: „Tukaj imamo izvanredno skrbnega in marljivega župnika, toda njegova skrb je bolj za posvetne, posebno politične reči, kakor pa za verske, oziroma cerkvene zadeve. To je pokazal naš župnik g. Filip Vihar tudi ob priliki zadnjih deželnozborskih volitev, ko je šel v nedeljo dne 11. septembra po rani službi božji z organistom z veliko naglostjo volitev zadevajoče lepake (plakate) na farovž pritrjevati, ne zmeče se za zajuterk, ki ga je že čakal. Ako ga pa pride kak faran prosit, naj bi šel k umirajočemu na spoved, tedaj se mu ne mudi, temuč mora neobhodno preje zajtrkovati, predno se odpravi na pot. Ni še preteklo mnogo tednov od tega časa, ko je vsled svojega obotavljanja prišel v bolniško sobo prepozno, kajti našel je ondi namesto svetih zakramentov želečega bolnika — mrliča. Iz tega se da sklepati, da so volitve za našega župnika bolj važne, kakor pa previdenje umirajočih s svetimi zakramenti. Farovž pa je tudi pravo mesto za pritrjevanje lepakov; od zunaj naj se že spozna kdor v njem stanuje, namreč človek, kojega glavni posel je politična agitacija. Ne čudili bi se preveč, ako bi naš župnik mežnarju nekega dne zaukazal, da naj na „klingelpajtl“ obesi še političen plakat ter ga vsakemu verniku posebič pred nos podrži. Cerkev kakor tudi farovž naj bi bila vsake politike prosta in duhovnik se bi je moral skrbno ogibati, ako se hoče

imenovati „služabnik Gospodov“, ne pa kaj drugega, temu ravno nasprotnega. — Vprašamo tudi na tem mestu g. župnika, zakaj da na št. Jakobovo soboto ni šel romarjem nasproti, kakor je bila to sicer v naši fari vedno navada. Ofer došlih romarjev mu je najbrž dobro teknil, da bi je pa po običajnem redu sprejel, to mu ni prišlo na misel. Na Rešnjega Telesa dan mu ni bilo mar za procesijo, smrdel mu je najbrž Berlingerjev šnops. Včasi se izgovarja na bolezen v nogi, kadar pa je v kaki sosednji fari večje cerkveno opravilo in s tem zvezana pojedina (obed), tedaj je naš g. župnik prav dobrih nog in nobena pot mu ni predolga ali pretežavna. Ob takih prilikah že pri rani službi božji opravi vsa cerkvena opravila, tudi taka, ki se imajo navadno popoldne vršiti, in — hajdi na pot. Dobra pipa in papa je pač kaj zapepljiva reč in zaradi nju še po zimi naš g. župnik rad zapusti toplo domačo peč. Volilni shodi imajo na našega gospoda župnika tudi posebno moč, toraj tudi nedavno pri Šoberniku v Spodnjem Dupleku ni smel manjkati! — Gospod župnik, ne vtikajte se v politiko in druge naše zasebne zadeve, in uverjeni smete biti, da bode v bodeče pri svojih faranib uživali več zaupanja, spoštovanja in udanosti, kakor pri dosedanjem Vašem nastopanju, kakoršno se za katoliškega duhovnika — oznanovalca naukov našega Izveličarja — nikakor ne spodobi. Več faranov.

Od sv. Antona v Slovenskih goricah dobili smo pismo, v katerem se med drugimi rečmi sledeče najde: „Moram Vam povedati, kako da si naš g. kaplan Skamlec na vso moč prizadeva, iz naše mladine vedno več denarja iztrebiti (ali izžuliti). Vedno ji pravi, zdaj dajte za to, zdaj za uno, in ker nikoli nima dovolj, so se dekleta že same začele pritoževati črez njegovo nenasitljivost rekoč; da že vendar preveč ciganijo in fehtajo; mislijo menda, da nam denar tako z lahkega leti v žep, kakor njim. Dne 7. avgusta t. l. vršila se je pri sv. Benediktu veselica, pri kateri je seveda moral biti tudi naš g. kaplan navzoč. H koncu veselice pa so nekateri udeleženci uprizorili krvavo igro s krivimi in ravnimi noži in enega fanta so le malo živega pustili. Taka je veselica, katero priredijo duhovniki. Ko smo drugi farani omenjeno nedeljo pri popoldanski službi božji v pobožnosti zbrani bili ter ljubega Boga goreče prosili, naj nam pošlje že tako zaželjenega dežja, kojega smo bili zaradi dolgo trajajoče suše že silno potrebni, rekel je naš kaplan dekletam: „Zdaj ko bode k žegnu vkup pozvonilo, pa le hitro pridite iz cerkve! Jaz se urno opravi in šli bomo k sv. Benediktu na veselico. Tamkaj bode prav lušno in veselo.“ — In res, mlada in neizkušena dekleta so šle s kaplanom iz cerkve, namesto da bi ostale pri službi božji. Bilo je videti, kakor da so namenjeni na kak sejem. Kaplan je sicer še pred mrakom odšel z veselice, toda dekleta so se vračale v spremstvu fantov šele ob 10. in 11. uri po noči domov. Bile so same nedolžne device iz „Marijine družbe“ in res škoda, da se tako imenujejo, ker nekatere v resnici tega imena ne zaslužijo in ga tudi niso vredne. Noč

ma svojo moč — in da je tak pohod malokedaj pošten, to vsakdo ve. — Dandanes pač nekateri duhovniki same take reči napravljajo in uganjajo, kakoršne se za oznanovalca svetega Evangelija ne spodobijo. Prirejajo veselice, igre in shode, samo da mladino hujskajo ter denar žnje pulijo. Nekdanji mašniki tega niso delali, zato pa je bilo takrat tudi boljše na svetu, kakor dandanes. Za duhovnika je oltar, prižnica in spovednica, ne pa politični zbori, volitve, veselice in igre. Ako bode šlo še nekaj časa tako naprej, izginili bodejo polagoma vsi duhovniki in namesto njih bodejo imeli same politične agente, mešetarje, komedijante in burkeže. Na ugledu pa ne bode trpela samo vsa duhovščina, med katero imamo š res nekaj prav vrlih, resnično pobožnih in v duhu Kristusovem delujočih mož, temuč trpela bode tudi vera, oziroma katoliška cerkev! — Pregovor pravi, da že **ena garjeva ovca devet in devetdeset zdravih okuži.** — M. M. v imenu več faranov. —

Zunanje novice.

Prestolonaslednik se je naredil laškemu kraljevskemu paru ter dobil ime Umberto, Nikola, Tomasi, Giovanni, Marija in naslov „princ Pijemonteški.“

Velika nesreča na železnici se je pripetila nedavno blizu mesta Ferrara na Laškem, ko je s tamošnjega kolodvora ušel „lukamatija“ (stroj), katerega je strojevodja zapustil, a kurjač ga ni znal ustaviti. Na progi se je stroj zalzel v brzovlak, ki je vozil iz Bolonje v Benetke. Šest oseb je bilo pri tem ubitih, 17 pa ranjenih in tudi materijalna škoda je zelo velika, ker je poštni voz zgorel.

Knez Herbert Bismarck umrl je na svoji graščini Friedrichsruh v takozvanem Sachsenwaldu. On je bil najstarejši sin slovečega kancelarja in ustvaritelja Nemške države, kneza Otona Bismarcka. Knez Herbert Bismarck se je rodil 28. decembra 1849. leta in je toraj skoraj dosegel svojo 55. leto.

Strašen požar je v irtemberško mestece Binsdorf skoraj do cela uničil. Zgorelo je 93 hiš in le mali del mesta so došle požarne brambe rešile.

Mladi hudodelnik. V Teksasu (Severna Amerika) ste dve deklici v starosti 13 in 15 let umorili svojega očeta zategadelj, ker se je ta nameraval v drugič oženiti. Napadli ste ga med tem ko je spal ter mu z ostro sekiro glavo odsekali. Obstali ste, da ste to grozno hudodelstvo izvršili vsled bojazni pred namenjeno mačeho.

Grozna nesreča. Neka noseča ženska je nedavno hotela v družbi svojega moža in svojih treh otrok v Kolinu na Westfalskem vstopiti na vlak, ko se je ta že pomikal. Reva pa je pri tem prišla pod kolesa, ki so ji glavo popolnoma zdrobila. Ko je umirala, porodila je čvrstega otroka. To je moral biti pač pretresujoč prizor!

Davek na debelost. Švedsko mesto Hafanger obdačuje osebe, ki so dosegle preveliko debelost s posebnim davkom, ki je za toliko višji, kolikor debelejši je človek. — Bi pač tudi iz naših farovžev pridel lep denar, ko bi se tudi pri nas tak davek upeljal.

Grof pred porotniki. Grof Potocki, ki je bil obdolžen velikih sleparij, je bil te dni pri porotnem sodišču na Dunaju nekrivim spoznan, ker je baje duševno manj vreden. (?)

Dolgo čakanje. Jako bogat Anglež Viljem Draggs pripeljal se je nekega dne lanske jeseni z arvoščekom (fiakerjem) do pristanišča v Brighton-u (Brajtn) ter mu je ondi zaukazal ga čakati, dokler se ne vrne iz svoje ladje, na kateri se misli za kratko časa po morju „na izprehod“ peljati. Vožnja po morju pa mu je toli ugajala, da je brez premisleka takoj sklenil, s to ladjo potovanje okoli zemlje nastopiti ter je voditelju ladje tudi dal dotično povelje. Lичni parnik je splaval na široko morje. — Kaj pa je storil kočijaž na obali? Čakal je in čakal, dni, tedne, mesece in celo leto. Z dovoljenjem magistrata postavil si je na licu mesta uto, da je imel konje in voz pod streho. Pred kratkim se je Draggs vrnil ter na domači zemlji prvega zagledal svojega kočijaža iz lanskega leta. Anglež se nikakor ni začudil, temuč arvoščeka samo kladnokrvno vprašal: „No ja, koliko sem dolžan?“ Kočijaž je takoj pokazal račun, ko-gega je imel že dalje časa pripravljenega. Znašal je 50 tisoč frankov (po našem okoli 48 tisoč kron). Prevzetni Anglež je brez ugovora plačal ter se misel v svoj hotel podati, toda kočijaž ga brez ovinkov opomni: „No gospod, kaj pa je s plačo za vožnjo?“ Anglež mu da še dva šilinga (okoli 5 kron) z besedami: „Ah res, no ja!“

Strašanska burja razsajala je nedavno v južnem delu Japonskega morja. V mestu Fusan razdjal jeihar 56 hiš ter uničil (potopil) 247 ladij, ki niso amogle pravočasno v varna pristanišča priti. Pogre- se mnogo ljudij.

Grozen zločin zasledili so pred kratkim v Ca- ali na Španskem. Neka stara babura, ki je bila v si znana kot copernca, je jemala nezakonske otroke reje. Vsako dete, kojega so ji donesli, dala je svo- mu velikemu psu, da ga je požrl. Starka je na ta čin umorila 139 otrok, in ta zločin pač najbrž ima para v kriminalistični zgodovini.

Nova kategorija častnikov v Avstriji, takozvanih pisarnikarjev, se je ustanovila vsled upeljave vrega vojaškega kazenskega postopanja, s katerim spremeni tudi vojaško sodno postopanje. V ta od- lek pridejo vpokojeni in za vojaško službo sicer sposobni častniki.

Deželni zbor štajerski bil je k zasedanju sklican 26. septembra in so prišli že koj k prvi seji osmeri poslanci iz IV. kurije.

Krvoločni župnik. V Farceanu (Francosko) sta ži- la župan Calot in župnik Taillardat že dolgo časa sovražtvu, ker je župnik trdil, da ima pravico do kih subvencij, ki mu jih je župan odrekal. Pri zad-

njih volitvah se je župnik najprej maščeval s tem, da je javno v cerkvi in po hišah strastno agitiral proti županu. Ker pa je bil Calot vkljub temu zopet izvoljen za župana, kupil si je župnik revolver ter pričakal župana na ulici. Streljal je parkrat nanj, toda zadel ni župana, pač pa njegovega slugo, ki je obležal na mestu mrtev. Župnika so zaprli.

Japonec, ki je služil v avstro-ogrski mornarici je sedanji poveljnik morskega arzenala v Kureju, kon- treadmiral Yamanouki. Vežbal se je tri leta v Pulju. Nosil je avstrijsko uniformo z našivi japonskih čast- nikov. Italijani so ga klicali Jamanusci ter je bil splošno priljubljen ker je bil vedno razposajen in vesel. V popivanju ga ni nihče prekosil ter so ga šestokrat morali nesti domov. Sicer pa se je učil z veliko vsemo ter si sam napravljaval modele vojnih ladij. Priučil se je tudi nekoliko nemščine, ki jo je lomil tako, da se je vse zabavalo v njegovi družbi.

Miljonarjev otrok. Ameriškemu milijonarju Brownu se je leta 1900 rodil prvi otrok. Tri mesece potem je oče umrl ter zapustil 40 milijonov dolarjev. Mati in stara mati sta odredili najobsežnejša sredstva za blagor srečnega otroka. Najeli ste posebnega zdrav- nika, da brani otroka pred boleznijo ali kako nalez- ljivostjo. Vse, kar pride z otrokom v dotiko, mora biti desinficirano ali stelizirano, vsaka posoda, vsaka kaplja vode, igrače, celo roke pestunj. Kupili so po- sebno plemenito kravo, ki ima svoj pašnik ter pije očiščeno, vodo, da daje otroku zdravo mleko. Mali mili- jonar ima tri palače, svojo ladjo, svojo biblioteko knjig s podobami in celo krdelo strežkinj in streža-jev. Tudi je štiriletni Brown že častni predsednik raznih dobroteljskih društev.

Otroški zajtrk. Slaven zdravnik se je šestokrat izrazil in drugi zamenitni higieniki so mu pritegnili, da otrokom pod 15 leti ni dajati zrnate kave. Ta ima, kakor znano, strup, ki jako škoduje delovanju srca, živcev in želodca, takozvani kofein, čigar še enkrat tolika možina, kakršno ima čaša močne črne kave, že utegne provzročiti smrt. Vendar pa se še zmiraj toliko mater neče odločiti, da bi zrnato kavo vsaj za male otroke ne odpravile z domače mize. Najvzornejša pijača bi bila pač čisto mleko, toda iz- kušnja uči, da ga otroci ne pijo vedno radi in da ga le prav malokdaj morejo uživati dalje časa. Zato pa je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava najprimer- nejši nadomestek. Zaradi milega okusa, ki je podo- ben kavinemu okusu, jo otroci pijo jako radi in vr- hutega je celo otrokom v najnežnejši dobi koristna, lahko prebavna, redilna in krvotvorna. Bila bi dolž- nost vsake matere, da otroke izza prve mladosti na- vadi le zdrave, okusne Kathreinerjeve Kneippove sladne pijače.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

4. Žalibog je zamudi pravočasnega in povelj- nega škropljenja tudi vzrok pomanjkanje delavnih

močij. Pogostoma se mora eno nujno kmetijsko delo na prid družega opustiti ali preložiti. Ravno ob senenski koši je bil letos najugodnejši čas za škropljenje, toda ljudje so morali delati takrat na travnikih, namesto da bi vinograde škropili. Ko bi se bilo takrat drugo škropljenje opravilo, tedaj bi se bilo dalo mnogokaj rešiti.

5. Na manj vetrovnih krajih se je ta bolezen hitreje širila, kakor tam, kjer je zrak bolj nemiren. V prvem slučaju se namreč vleže okoli trsa topel, vlažen (moker) zrak, ki je za razvitek in razširjanje peronosporo jako ugoden. Pospeševalo se je to ondi še bolj, ker se mladike niso privezale, kar se bi imelo zarano zgoditi, najbolje pred ali pa med cvetenjem trsja. Da bi moralo med tem časom vsakoršno delo v vinogradu mirovati, to je napačno mnenje, katerega se bi vinogradniki v prihodnje ne smeli več držati.

6. Velikej škodi vsled peronosporo je mnogokrat tudi vzrok površno in malomarno škropljenje, ki se čestokrat izvrši samo toliko, da je ime. Ravno to delo je jako važno in se mora vestno opraviti; trs za trsom, list za listom naj se s primerno narejeno raztopljino tako poškropi, kakor da bi rosa nanje padla. Dobre škroplilnice, s katerimi se zamore to delo prav vestno opraviti, dobijo se sedaj že povsodi in sicer po ceni.

7. Prvo škropljenje naj se opravi, ko so mladike (rozgi) za ped dolge, drugo pa kratko pred cvetenjem, po katerem se imajo mladike privezati. Pri prvem škropljenju je potrebno, da se tudi grozdni zarodki (Gescheine oder Traubensätze) poškropijo, in celo cveti se smejo poškropiti, ker dosedaj se še ni pokazalo, da bi jim to škodovalo. H koši in sušenju sena naj se vzamejo delalci od drugod, viničarji pa naj opravljajo tačas nujna vinogradska dela: škropljenje in vezanje mladik. Ti so bili najtehtnejši vzroki, zakaj da je peronospora letos tako hudo nastopila. V posameznih slučajih bil je le eden ali drugi nedostatek, v mnogih pa jih je bilo več ali celo vsi navedeni vzrok, da kažejo vinogradi naše lepe štajerske dežele letos tako žalostno podobo, ter da ne bode bogate trgatve. Pa tudi marsikje tamkaj, kjer so v vsakem oziru previdno ravnali, najdemo vinograde v žalostnem stanju. Ves trud in vsa skrb posestniku ni ničesar pomagala, prišel je drugi sovražnik — huda toča, ki je razširjanje in zajedanje peronosporo jako pospešila. Daljšo deževje zamore napraviti še več škode in ubogi, obupani kmet bode še bolj potr. Toda zacvibljeti ne sme, to bi bilo nespametno. Poklic vinogradnika je združen z vednimi skrbmi in težavami, vztrajno in žilavo mu mora služiti, ako hoče doseči plačilo za svojo potrpežljivost in trpljenje. Zatoraj tudi sedaj še ne sme obupati in, skrbeti mora za prihodnjost ter se posluževati tistih sredstev in pravil, ki mu vsaj za prihodnje leto dobička obetajo. Brez mržnje naj se zopet poprime dela, kojega plačilo sicer letos težko pogreša, tvegati mora zopet stroške, ki mu sicer za to leto le malo ali pa

čisto nič dohodkov ne obetajo, ali zagotoviti si te mora kolikor možno za prihodnjost. Gledati mora na to, da les dobro izzori. Ako želi to, tedaj se naj po sledečem ravna:

1. Nanovo izgnani divjaki ali izrastki (Geize) morajo se v dolžnosti dveh listov pustiti. Ti se ohranijo zdravi, ako jih poškropimo z 1 procentno vapneno-bakreno galico (raztopljino). Vršički se visoko porežejo in mladike se morajo dobro proti peronospori zavarovati. Le tedaj trsov les dobro izzori, ako ima mnogo novih, zdravih listov, in le tedaj se sme na dovoljen pridelek v prihodnjem letu upati.

2. Iz vinograda se mora vsakoršna trava in ves plevel odstraniti, da se ne nabira v njem vlažni in topel zrak.

3. Na škropljenje se mora večja pozornost obratiti; posebno je potrebno, da v trsnicah, kjer so mladike nizko pri zemlji in toraj preje trpijo, in trse, ki so letos mnogo dobička obetali, večkrat in sicer temeljito poškropimo od obeh strani. Tudi na teh se morajo na — novo pognati divjaki pustiti in tudi tukaj se mora plevel čisto odstraniti. Ne samo ena škodljivka, ki je letos tako obilno škode napravila, preti našim trsnim nasadom, temuč kaže se že tudi druga, prava medena rosa ali oidium, kateri vlažno vreme posebno dobro ugaja. Temu pomaga le nemudno in enakomerno škropljenje celega trsa, posebno pa grozdov in listov, s finim žvepljenim prahom; edino s tem se obvaruje trsje te bolezni, ali pa se bolezen odpravi, ako se je že pokazala. Žveplja se naj ob lepem, jasnem vremenu, kadar ni vetra. Varovati moramo, da ne napravimo kupčke žvepljenega prahu, ker to bi jagodam močno škodovalo. V Gradcu, avgusta 1904. **A. Stiegler** l. r., deželni vino- in sadjerejski komisar. — Opomba: Vsa v tem sestavku navedena sredstva in pripomočki dobijo se v lekarni, oziroma v špecerijskih trgovinah.

Kako obvarujemo kadno zelje gnjilobe? Pogostoma začne nam zelje v kadeh gnjiti, ko smo ga šele komaj v nje zrezali. Največkrat pa se prikaže na kadnem zelju gnjiloba spomladi in v vročem poletju. Primorani smo čestokrat mnogo takega gnjilega zelja na gnoj zmetati, ki bi sicer zdravo prišlo ljudem ali pa vsaj svinjam prav v prid. Da zelje gnjilobe obvarujemo, moramo pri rezanju prav previdno ravnati, da ne pride že takrat kaj gnjilega v kad, kar bi potem utegnilo vso zalogo pokvariti ali čisto uničiti. Da se mora dobro vsoliti, to je itak vsakemu kmetovalcu znano. Kar je še družega pridjati, tega ne bomo naštevati, ker je v vsakem kraju v tem oziru druga navada. Po nekod pridenejo brinjevih jagod, po nekod kutin (Quitten), zopet drugod česenj, anež, lorber i. t. d. Vsak gospodar ali gospodinja po svojem okusu. Kar pa svetujemo vsakomur, ki ima več ali manje kadnega zelja v svoji shrambi, je sledeče: Ko si v kad zrezano zelje dobro potežil in je stopila zeljnica (zeljna voda) na površje, vlij na isto približno četrt litra žganja. Ta množina zadostuje za precej veliko kad, za manjšo posodo pa vzemi v primeri manje žganja. To pa moraš

kolikokrat storiti, kolikokrat kaj zelja odjemlješ in v ali ostalo vnovič potežiš. Na ta način se zelje gnjuje obvaruje, razun tega pa še dobi nek posebno prijeten okus. Nepokvarjeno kadno zelje je jako zdravo; ono čisti želodec ter posredno tudi kri. Čimur je kaj „v želodcu obležalo“, naj je kadnega zelja iz njegov „Verpflegsmagazin“ bode kmalo razen.

Kako preženemo krtico? Ako zasledimo v sadu-sniku (ali tudi v vrtu) krtico, tedaj se moramo nedoma potruditi, da jo uničimo, ker ta žival je ena hujših sovražnikov naših sadnih dreves kakor tudi različnih vrtnih rastlin. Jako zanesljivo sredstvo za končevanje krtice (Scherr- oder Wühlmaus) je, da namemo košček sira (ali pa tudi košček navadnega sira), ga namažemo s fosforjevim testom ter damo v luknjo, katero je krtica napravila. (V vsako luknjo so dene eden tak košček.) — Drugo sredstvo Vzeme se gomolj (koren) od selarja in naredi luknja, ki se mora nato od znotraj s fosforom namažati in potem s izrezanim kosom spet dobro pokriti. Tako pripravljeni gomolji se potem denejo v krtičino lukne (in sicer jako previdno.) — Tretje sredstvo: Vzamejo ze približno ped dolgi kosi močvirskih stebel (od ržene slame), namažejo s fosforom ter po dva in dva taka koščeka položita poleg drugega (nekoliko narazen) v krtičino lukno. Krtica ki gre črez ta stebela, si dlako s fosforom potegne in v svrhu snaženja se začne lizati, pri čemur dobi v se strup, ki jo v kratkem umori. — S fosforom pa moramo jako previdno ravnati, ker je to strup. Priporočljivo je, ako oblečemo pri zgoraj omenjenih opravkih rokavice, da se obvarujemo za-
pljenja ob enem pa tudi zabranimo, da nas krtica napadnoha.

Smešnice.

Tujec pred farovžem: „Za božjo voljo, kaj pa vendar godi v tej hiši! Kaj pa je vendar vzrok za strašanskemu špektaklu, vpitju in psovanju? Imate tu notri kakega blaznega človeka zaprtega?“ — Domačin: „Kaj pa še; to so le naš fajfar, ki se pripravljajo za nedeljsko pridigo.“

Narednik ali feldvebel je vojaške novince povabil o pajdaštvu. Razlagal jim je, kako mora biti vojak kakor tudi v vojskinem času vsak vojak svemu tovarišu postrežljiv in uslužen biti, kako mora v vsem podpirati ter ga prestopka zoper službene določbe varovati. Ko je že mislil, da njegov nauk vsi dobro razumeli in zapopadli, vprašal nekega rekruta: „No, Korparič, kaj bi Vi storili v slučaju, da bi bili Vi popoldne prosti, Vaš tovariš Jurčič pa bi moral hitro prenažiti (obedu) na stražo iti, pa še nima svojega orožja osnaženega? Mislite si, da se menaža ravnodeli!“ Korparič si nekoliko pomisli, nato pa

se po vojaški odreže: „Gospod feldvebel, jaz bi v takem slučaju Jurčičevo menažo pojedel, da bi on zamogel medtem svoje reči osnažiti.“

Katchet vpraša šolarja: „Povej mi, kako pa pravimo zavrženim angeljem?“ Šolar v naglici odgovori: „Hudobni duhovniki.“ (Se je resnično pripetilo l. 1893. v nekejši šoli dravske doline).

Pisma uredništva.

Dopisnik s Koblja: Rokopisov mi nikomur ne vračamo.

Dopisniku iz št. Lovrenca nad Mariborom: Veseli nas, da so št. Lovrenčani, kakor nam poročate, z novim g. fajmoštom prav zadovoljni, kar Vam tudi radi verjamemo, saj je bil dotični gospod tudi na svojem prejšnjem mestu tukaj v Ptujju jako čislán in priljubljen. Pozdrav!

Poročevalcu iz št. Janža na Dr. p.: To smo tudi mi takoj vedeli, da Vaš častitljivi gospod fajmošter kaplana neče zagovarjati ker si to nikakor ne zasluži. Da je Vam č. g. fajmošter sam iz prižnice povedal, da se noče vlikati v kaplanove zadeve, to kaže njegovo nepristranost in pravičnost, kaže ga kot pravega katoliškega duhovnika stare korenine, kakoršni hvala Bogu še niso popolnoma izumrli.

Vrlim Korošcem: Prosimo Vas odpuščanja, da tokrat ne prinesemo novic »Iz Koroškega«! Zato pa prihodnjič več! Iskren pozdrav!

Večim dopisnikom: Zaradi pomanjkanja prostora tokrat nemogoče, toraj brez zamere!

Poslano.

Pri volitvah iz četrte kurije, koje volilci so večinoma ljudje iz delavnega ljudstva, izvoljen je bil gospod dvorni svetnik dr. M. Ploj na Dunaju. Nekateri slovenski časniki pisali so o meni jako sramotljive laži in še zdaj po volitvah ne morejo k sapi priti ter me sovražijo, akoravno nisem nikomur škodoval in tudi ne bom. Posamezni slovenski „Rusi“ se tako napenjajo v Gornje Radgoni, da se jim hoče pamet zmešati, in to samo zaradi tega, da sem dvornemu svetniku nekakih 5 tisoč glasov odvzel. Toda, ne jokajte se, saj sem ostal v manjšini! Pripoved pa je ta-le:

Zavednih ljudi je na svetu primeroma zmiraj malo in norcev še dolgo časa ne bode zmanjkalo. Hvala pa gre našemu okraju, kjer se vidi, da živi v njem mnogo naprednih ljudi, ki luč bolj ljubijo kakor temo.

„Slov. Gospodar“ je naznanil o vseh okrajih, koliko je v enem ali drugem ta ali uni kandidat dobil glasov, samo o gornjeradgonskem in ptujskem jako „modro“ molči, ker se je dotičnikom število v tema okrajema za mene oddanih glasov preveliko zdelo. Imeli so namreč tudi v tema okrajema najetih celo armado lovcev, ki so slokutili od hrama do hrama, od hoče do koče, ter prosili in silili, ja nikar Vračko-ta temuč Ploja voliti. Malo število so jih v našem okraju preslepili. Še celo naš polički Hanzek

je viničarjem na uha trobil, da bode Franc Vračko, ako postane poslanec, njihovo dnevno plačo na 20 vinarjev znižal. Morda se je Hanzek vendar bal, da bi tudi njegova dekla premalo dobila? Ljubi Hanzek, ne trudi se tolikanj kakor Marta, saj si že „polnoleten“; poklekni raje pred tvojim križem ter moli za svoje sorodnike „Ruse“, ki hude in velike težave trpijo! Potem pa ti naj dekla posteljo pripravi, da ideš spančkati! Gotovo je, da tebe nikdar ne bode kdo le z enim glasom volil za poslanca in tudi župan ne bodeš nikoli postal.

Mene nikakor ne žalosti, da nisem postal poslanec in se za poslaništvo tudi nikdar nisem pote goval ali trudil; niti edne stopinje nisem naredil v svrhu agitacije, zato pa me veseli, da se je oddalo brez mojega prizadevanja za mene čez 5 tisoč glasov od neustrašljivih in zavednih ljudi, od kmetov, delavcev in gospodov. Sila je vendar bila tem ljubim gospodom kaplanom in še celo g. Kočev- var, ki sicer prav mirno sedi v deželni zbornici, se je oglasil.

Naši gospodje duhovniki, ki vas volilce na raz- nih shodih (volilnih) z vero tolažijo in vam večno življenje obetajo, so sami s tem pozemskim življenjem prav zadovoljni in so kaj vsmiljeni gospodje, ako vam večno življenje pustijo.

Resnično, duhovni stan je težak, ako pomislimo, koliko se morajo ti gospodje ob času volitev vbijati, prizadevati in truditi, da se nam na tem svetu slabše godi ter da si na ta način lažje nebesa pridobimo. Noben tak trud jim ni pretežaven, vse radi voljno in zastonj storijo; ako pa bi bilo treba kakega siro- maka k večnemu počitku na pokopališče spremljati, tedaj hitro vprašajo: „Kdo bode pa plačal?“

Kristus je rekel, da lože kamela skozi iglino uho ide, kakor pa bogatin v nebesa pride. Ljubi Bog, kam pa bodejo šli naši bogati popi?! — O meni pravijo, da sem ne- vernik in siromak i. t. d.; se ve, da jim ne verja- mem njihovih političnih sleparij in jih tudi nikoli ne bodem verjel, ker vem, da ni prepovedano brez sle- parijs na svetu pošteno živeti, akoravno že ne v bo- gastvu, pa vsaj v zadovoljnosti. Kristus sam je rekel: Prišel bode čas, ko bojo ljudje Mo- jega nebeškega Očeta v duhu in v resnici molili, pa priprosto ljudstvo še ne zapopade teh Izveličarjevih besed, ker se jim iste na napačni način tolmačijo; deležni upajo biti le Kri- stusove obljube: „Srečni so ubogi na duhu, ker njihovo je nebeško kraljestvo!“

Pri slovenskem kmetu imajo duhovniki veliko veljavo in ako bi bilo mogoče, da bi se za katerosi- bodi volitev nastavila kot kandidata angelj in hudič, in bi duhovniki rekli „hudiča volite!“ ta je bolj mo- gočen, gotovo bi volilci v posameznih krajih tudi to storili, v gornjeradgonskem pa nikakor ne, ker tukaj ni mnogo ljudi tako žejnih, da bi za kupico vina ali

žganja svoj stan zatajili in svojo osebno velja- prodati.

Komur moje besede niso po volji, vsakdo ve- toda naj me klerikalna druhal pusti na miru in ja- jo bodem gotovo tudi na miru pustil.

Orehovci, dne 26. septembra 1904.

Franc Vračko l. r.

Tisti fantje (Platzer-jevi), ki so v nedeljo 23. t. m. v noči ob 11. uri v Malivesi pobrali skrili klobuk, ki je padel iz mimo peljajočega vo- naj istega nemudoma oddajo v upravništvo „Stajera- sicer se bode proti njim postavno postopalo.

Loterijske številke.

Gradec, dne 24. septemb.: 44, 14, 11, 43, 7
Trst, dne 17. septembra: 21, 72, 24, 62, 28

Na prebavljalne organe se mora paziti, kajti ni nobenega drugega organa v človeškem telesu, ki bi vsled najmanjšega motenja tako obširno vplival na druge organe in istim pripravljaj najhujše posledice. Pazi na prebavljalne organe, ako si prizadevamo njihovo delo olajšati, da vzbujamo delavnost prebavljanja in podpiramo čistilne funkcije prebavljajnih organov z milo odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo in sicer že 40 let najbolj znano dr. Rosa balzam za želodec iz lekarn B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Dobiva pa se tudi v kajšni lekarni g. Behrbalka.

Pozor biciklisti, krojači in šivilje!

Popravila bicikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestandteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angležkem.

Tudi imam vedno v zalogi že rabljene in dobro ohranjene bicikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem **Anton Fink** 1162
mehaniker v Ptuj, Postgasse šte. 14

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpripravejše znano sredstvo dr. Rose balzam za želodec. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in po- spešuje prebavljanje ter provzroča lahko odvajanje tako, da služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Usi deli embalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko. Glavna zaloga lekarna B. Fragner-ja v Pragi c. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“ Praga, Mala Strana, ogel Herudove ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštnine prosto. Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptuj v lekarni g. Ignaca Behrbalk (spodnja lekarna).

Pri zdravljenju različnih ran se mora paziti, da se rana šele takrat odstrani, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdrave dele. Kratko povedano, mora obvarovati pred vsako nesnago in se mora uporabljati za nje pred vnetjem sredstvo, ki hladi in olajšuje bol. Staro dobro sredstvo, ki k temu dobro služi, je najbolj znano „praško mazilo“ iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Ljubljani. To sredstvo se dobiva tudi v tukajšnji lekarni gosp. Ign. Berna — Glej inserat.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko
župnika Kneippa in z imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

lepih posestev na prodaj!

s tremi sobami, kuhinjo, lojpo, kletjo, zraven in svinjski hlev, škedenjarnica, vse zidano in z bito. Poleg je štepah, dve travnik in hosta, vsega je 4 orale (johe) ter ure od Maribora. Posest je ugodno za mlekarstvo (Molkerei), za živinorejstvo (Zucht), za tovarniške delavce. 3000 gold. (šparkase 150 gold.) in lahko od kupne polovica proti 5% obrestim na posestvu ostane. Velika zidana hiša, z krita, s peterimi sobami, lojpo in veliko kletjo; gospodarsko poslopje s svinjskimi hlevi, in drvarnico. Zemljišče velikega vrta, obširnega travnika in njive čez dva orala. Posestvo ugodno za lončarijo, ker je na lastnem zemljišču, ali pa za trgovino, in se nahaja

blizu cerkve in šole pri Sv. Petru pol ure od Maribora. — Cena je 3100 gold. (šparkase 150 gold.), od kojih zna polovica proti 5% obrestim na posestvu ostati.

III. Velika, novozidana in z opeko krita krčma, z 2 gostilniškima in 4 zasebnimi sobami, 3 kuhinjami in veliko kletjo. Zraven je lepo, veliko gospodarsko poslopje s 3 sobami, živinskimi in svinjskimi hlevi, škedenjarnico in drvarnico, velik vrt in saduonosnik. Krčma stoji ob glavni, od sprehajalcev jako rabljeni cesti, četrte ure hoda od Maribora ter je tudi za mesarijo ali trgovino jako prijavna. V njej se je stočilo v enem letu 600 sodčkov piva, 20 polovnjakov vina, 22 polovnjakov tolkle, ker je ondi jako živahen cestni promet in priljubljena postaja za mestne izletnike (Ausflugsort). — Cena: 10.000 gold. (šparkase 1300 gold.) in zna tri do 4000 gold. proti 5% obrestim na posestvu ostati. Več pove o teh treh posestvih iz prijaznosti: Franc Podlipnik, Thesen štev. 42, pošta Maribor. 329

Štev. 34.471

Razglas.

Iz deželne sadjerejske šole v Gleisdorfu se bode v jeseni 1904, oziroma spomladi 1905 oddalo 24.500 spodaj navedenih jabolčnih in hruškovih drevesc po znižani ceni 70 vinarjev komad in sicer le štajerskim kmečkim posestnikom. Stroški zavitka in pošiljatve se posebej zaračunajo.

Na Gornje Štajdrsko se bodejo oddala le jabolčna drevesa sorte 1, 2, 4, 11 in 12, hruškova pa štev. 1, 2, 3 in 9.

Naročbe naj se do konca meseca decembra 1904 vpošljejo deželnemu odboru. V njih mora biti od občinskega predstojnika potrjeno, da je naročnik v dotični občini kmečki posestnik. Kdor želi drevesca že v jeseni 1904 nasaditi, mora to pri naročitvi posebej pripomniti in naročitev do konca oktobra 1904 vposlati. Naročitve se bodejo reševale po isti vrsti, kakor so dobajale in sicer tako dolgo, dokler zaloga seže.

Več kakor 120 drevesc se posameznemu posestniku ne bode dalo in je vsak naročnik zavezan, dobljena drevesa na lastnem zemljišču nasaditi. Drevesa se bodejo oddajala le proti gotovemu plačilu.

Zaznamek

jabolčnih in hruškovih drevesc, ki se bodejo v sadilni dobi 1904/1905 iz deželno sadjerejske šole oddajala.

I. Jabolčna drevesca.		visoka	srednje-visoka	prtilična
1.	Karlovski	320	170	80
2.	Kardinal	275	140	—
3.	Grabensteiner	235	200	175
4.	Ribston pepin	160	50	—
5.	Belle Fleur rumeni	1415	460	375
6.	Kanada reneta	650	3130	475
7.	Baumanova reneta	90	—	—
8.	Prestolonasledn. Rudolfa jabolke	565	405	40
9.	Londonski pepin	243	665	160
10.	Ananas reneta	1050	950	365
11.	Bobovec (renski) veliki	1115	1000	—
12.	Štajerske mašanke	2195	2620	—
13.	Huberjeve mošnice	355	500	—
14.	Damason	1000	315	105
II. Hruškova drevesca.				
1.	Dobra Lujza Avranska	45	350	165
2.	Liegehnove maslenke	35	215	60
3.	Dielove maslenke	50	315	250
4.	Sterkmanove maslenke	50	100	80
5.	Postervne hruške	75	70	115
6.	Jozefina Mohelska	8	40	120
7.	Hardenput, zimske maslenke	20	75	460
8.	Manove zimske hruške	30	730	205
9.	Weilerjeve mošnice	150	825	—
10.	Jelenove hruške	25	140	—
11.	Rounelt	95	35	—

322 V Gradcu, 8. septembra 1904.

Od štajerskega deželnega odbora.

Trgovina z mešanim blagom

Friderika Wambrechtsamer-ja v Planini (Montpreis) se da zaradi bolezni lastnika takoj pod ugodnimi pogoji v najem. 330

Ženitnina ponudba.

Posestnik, krčmar in trgovec na Spodnjem Štajerju, srednje starosti, olikan človek krepke postave išče si po tem potu enako deklo ali vdovo za ženo; dotična mora biti zmožna slovenskega in nemškega jezika ter imeti par tisoč denarne pomoči. Ženska, katera si želi priti na tako trgovino in dobiti brhkega moža, naj pošlje svojo ponudbo, ako mogoče s fotografijo vred, na upravništvo „Štajerca“. 232

Prodajalka

ali učenka za šlacuno se išče. Nastop takoj. Službo dobi ondi tudi ena dekla. Katarina Blodnik v Leskovcu. 333

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom: Alois Walland, trgovec v Oplotnici (Oplotnitz.) 331

XXXXXXXXXXXX

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občjenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

11

Ravnateljstvo.

Ptujsko kopališče

Gornja dravska ulica v Ptuj. 559

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Rasimir in v kopališču samem.

Seno, slama oves

se po najboljši ceni kupuje in plačuje pri gospodu
Karol Teppey v Celju

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačilno mazilo, tako imenovano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje tiste, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3-36 6/2 pušice ali 4-60 6/1 ali 4-60 9/2 pušice poštne prosto na vsako postajo avstro-gerke monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ptuj v lekarni gosp. Ig. Berbalka. 896

Lep vinograd

z dovršenim novim nasadom, samo četrt ure od farne cerkve sv. Barbara v Halozah oddaljen, se s vsem zemljiščem vred (okoli devet oralov ali joh) po vredni ceni proda. Posestvo obsega vinograd, travnik, njive, sadunosnik in gozd. Letošnja trgategv sliši kupcu. Vprašanja naj se naslovijo na gospoda: Ogorelec, nadučitelj pri Sv. Barbari v Halozah. 259

Močen učenec

se takoj sprejme v pekariji Jožefa Fürthner v Ptuj, vseh svetnikov ulica šte. 12. (Alleheiligen-gasse Nr. 12. 326

Šafar ali majar

se sprejme na malo posestvo, katerem se oskrbuje mlekarstvo. Vstop takoj ali pa pozneje. Lala je tudi oženjen, ako je dovoljna protiposebni plači gospodinjiti. Naslov se izve pri upravnistvu „Štajerca“.

Trgovski učenec

se sprejme v trgovini z mešan blagom. Znati mora nemški in slovenski gladko govoriti. **Fürst, Radkersburg (Postfach**

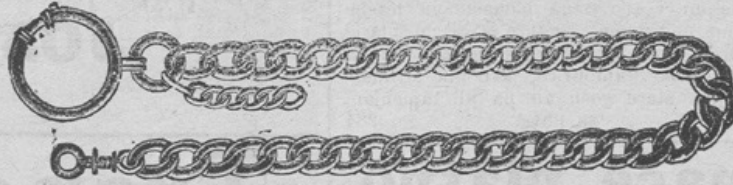
Učenec

se sprejme v usnjariji 324 J. Goriupp-a v Ptuj

Dobre ure po nizki ceni

od ces. kr. novčnega urada potrjene, s triletnim pismenim jamstvom.

Samo 3-80 glđ. prava sreberna remonter-ura z email-kazalnikom, sekundnim kazalom, natančno regulirana za samo 3-80 glđ. Najfinjša sorta 4-80 gold. Ravno taka ura s zlatimi obročki 5-50 gold.; z dvema s ebernim pokrovoma (pr v. rebro) b e z obročkov 5-75 gold.; z dvema srebrnima pokrovoma in s zlatimi obročki 6-50 gold.; prava sreberna, puncirana anker-remonter-ura z dvojnimi pokrovoma z 15 rubini in pokrovom na skok, prav dobro ideča, z lepim emailiranim kazalnikom, sekundnim kazalom, izvrstno blago, natančno regulirana, s triletno pismeno garancijo 8-75 gold.

Prave sreberne oklepne verižice s ces. kr. novčnim znakom, 30 cm dolge

15 gramov težke glđ.	1-20
20 " " "	1-50
30 " " "	2-20
40 " " "	2-60
50 " " "	3-25
60 " " "	3-80
70 " " "	4-50
80 " " "	5-20
100 " " "	6-80
150 " " "	9-50
170 " " "	11-—
200 " " "	12-80

Prava 14 kar. zlata oklepna verižica s ces. kr. novčnim znakom, 30 cm dolge

12 gramov težka gold.	18-—
15 " " "	21-50
18 " " "	25-—
24 " " "	32-—
30 " " "	38-50
40 " " "	50-—

S 12 gr. težkim privezkom vred tehta moja 18 gr. težka zlata verižica 30 gramov ter stane 30 gold. Prosim, naj vsakdo pretehta, primerja ter se prepriča.

Nikelasta verižice so po 30, 40 in 50 krajcarjev.

Svilena (židana) vrvca stane 15 krajcarjev.

5-50 gold. stane prava sreberna remonter-ura za ženske s 31-tnim pismenim jamstvom; iz 14 kar. zlata 12-50 gold.

6-75 gold. stane prava sreberna remonter-ura za ženske, z dvojnimi pokrovoma, s 31-tnim pismenim jamstvom; iz 14 kar. zlata 16-— gold.

Razpošilja se le solidno (dobro) blago. Nobena sleparija. Zamena je dovolj ali pa se denar vrne. — Pošilja se proti poštnemu povzetju.

HANNS KONRAD

tovarna za ure in razpošiljalna tvrdka v Brüz-u štev. 949 (na Českem).

Bogato ilustrovani cenik z nad 800 slikami se na zahtevanje vsakomur brezplačno in poštno prosto (franko) dopošlje.

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptuj.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosogljijo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (mante).

Kupite enkrat na poskus!

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

502

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

„ŠTAJERC“

„Štajerc“ je list, ki ima glavni moter, braniti spodnještaj. kmete pred iskoriščenjem od strani kmečkih sovražnikov.

„Štajerc“ hoče mir med sosečkima narodoma, katera sta primorana, skupaj živeti in katera sta odvisna en od drugega.

„Štajerc“ radovoljno odgovarja svojim naročnikom na vsako vprašanje bodisi v gospodarskih, v tožbenih, davčnih zadevah, sploh o vsaki stvari, katera je kmetu in trgovcu na deželi potrebna. Za pismo se mora priložiti znamka za 10 vinarjev.

„Štajerc“ sprejema radovoljno dopise od svojih naročnikov, zelež, s tem nerednosti, katere škodujejo kmetu, odstraniti.

„Štajerc“ prinaša vsakovrstne novice iz Spodnjega Štajerja, pa tudi iz drugih dežel.

„Štajerc“ izhaja na leto 26 krat in ne velja več kakor 2 kroni za celo leto in se lahko naroči vsaki dan.

„Štajerc“ priobči oznanila po jako nizki ceni. Oznanila sama pa priobčena v tem listu, imajo veliki vspeh. Na enkratno oznanilo je dobil pred kratkem neki gospodar 76 dopisov, tičočih se razglasene stvari. Število „Štajerčevih“ naročnikov vedno raste, kmetje, obrtniki, delavci, trgovci, naročajo „Štajerca“, pošiljajo mu vaša oznanila. Sedaj se tiska že v 15 tisoč iztisih.

Naprednjaki, skrbite za razširjanje tega lista, tako, da bode kmalu postal **tednik**.

Upravištvo in uredništvo se bode od sihmal še bolj potrudilo, po svoji moči vsaki želji naročnikov ustreči, treba pa je, da se te želje pismeno ali ustmeno naznanijo.

Naprednjaki, zahtevajte v vsaki gostilni vaš list, zahtevajte „Štajerca“.

Pekovski učenec,

poštenih starišev, sprejme se v uk pri pekovskem mojstru, da bode s vsem potrebnim opremljen, da stariši ne bojo imeli nobenih stroškov. Fant bode ondi tudi priliko, se nemški naučiti. Franz Richters, Bäckermeister in Klösch bei Radkersburg. 287

***** Litra razprodaja! pare čevljev za gold. 2:50.

se je nakupilo velikanska količina čevljev, so isti le malo po sramotni ceni: 1 par čevljev in 1 par čevljev za dame v rjavo, rjavi ali črni, z močno črtno podplati, nadalje 1 par čevljev in 1 par ženskih moder-
nih čevljev, vsi 4 pari so elegantno izdelani, čedni in lahki. Cena na cm. Vsi 4 pari stanejo le gld. 2:50. Razpošilja se proti povzetju ali naprej poslano meskom H. Wachtel, eksportna hiša za čevlje, Krakovo 154.

lahko zamenijo, ali denar vrne. 289

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priliko! 1128

500 komadov za 1 gld. 95 kr.

Ena krasno podlačena precizna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3/4 dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelna, 1 fini album z 96 najlepšimi slikami, 1 elegant. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korešpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti poštenu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakov (Krakau) št. 41.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Brata Slawitsch v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 „ — „

Singer Titania 120 „ — „

Ringschifchen . 140 „ — „

Ringschifchen za

krojače . . 180 „ — „

Minerva A 100 „ — „

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 „ — „

Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 „ — „

Cylinder Elastik za čevljarje 180 „ — „

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 98

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klalnice in plinarske hiše pestavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

V. Leposcha na Bregu in v Ptuj

priporoča svojo veliko zalogo Portlanto-vega cementa (Judendorfer Portland-Zement) ter vsakovrstnega špecerij-skega in železnega blaga po naj-nižjih cenah.

255

S spoštovanjem

V. Leposcha.

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsakdor elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gld. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kder naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se po poštnem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgot hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukneno blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar. 1110

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla-danja v New York in v Philadelphijo. — Dobrá hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Karl Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41. 537

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne po-nudi taka priložnost.

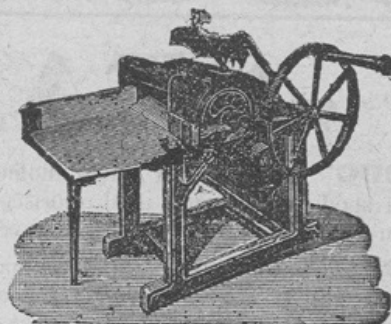
600 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur te-koča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena mo-derna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim zlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berensteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjat mošnjiček, 1 žepni nožič z pri-

pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duple-zlata z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako ko-ristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katere je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1-80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jung-wirth, Krakau A/4. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu

priporoča

izboljšane

vitále (Göp-
mlatilnic

z najnovejšimi teča-
(lagerji), lahko tekoča

Dalje **stroje** za re-

nico delati, trijerje in **mline** za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštne prosti zastonj.

Priporočava pravo, izvrstno, domače

Bučno olje (Kürbiskernöl) in
80% no kislino za jesih (ocet) delati

Iz enega litra te kisline napravi se 20 litr-
dobrega in zdravega jesiha. Dobi se v vsakej m-
žini ter se pri naročilu prosi za natančni naslov
ime zadnje pošte.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj

Perva štajerska tovarna s

brnin zlatnin in verižic
s parnimi stroji

Franc Pacchiaff

v Celju

ces. in kr. dvorni liferant

tovarna:

gledališka ulica,
šte. 4.

Prodajalnik

glavni tr-
šte. 4.

Lastna delavnica za popravil in zavod za graviranje.

Dela se vse na novo, vdelujejo se kamenčki
vzorci in risbah.

Elektro-galvanično pozlačenje in posrebrnjenje.
**Zaloga vseh reči za vsakdanj-
rabo.**

Učenci in učenke z dovršenim 14. letom se spre-
mejo v uk.